

Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D'AVISOS Y NOTICIAS

Any XII

Reus, Dissapte 28 de Agost de 1897

Núm. 3.353

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

en Reus	10 pess.
en les províncies trimestre	15 pess.
Extranger y Ultramar	35 pess.
Anuñels, a preus convencionals	10 pess.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en les principals llibreries d'aquesta ciutat y de fora. En Barcelona, litografia Mallofré, carrer Junquera, 6. No's retornan los originals encara que no's publicuin.

Farmacia Serra

Arrabal Santa Anna, número 80, prop á la plassa de Catalunya

MALALTS DELS ULLS

Lo DOCTOR BIADA, oculista del Hospital del S. C. de Barcelona, ex-quefe de clínica y ab titol de las universitats de Berlin y Wurzbourg, ex-ajudant dels Drs. Wecker y Landelt de Paris.

Reb en CONSULTA á Reus, tots los diumenges y dilluns de 9 á 12 y de 4 á 5.

Arrabal alt de Jesús, 38, sobre'l Correu.

Los demés dies á Barcelona, Clars, 44, cantonada á la Gran Via, de 11 á una

y de 4 á 5.

SECCIÓ DOCTRINAL

Estudis llingüistics

La nostra parla és llengua i no dialecte

Per a molts dels nostres llegidors no caldria escriure aquestes ralles—qu'el català és llengua arriba á esser fins axiomàtic—però hi ha tanta ignorància i mala fe pel mond, qu'encara qu'és qüestió molt tractada, lo poc que pugui dir de nou no hi vindrà de més.

Més d'un cop la gent del centre rebaixen la nostra llengua, anomenantla *dialectucho* o *jerga local*, i en molts llibres de text que tant de mal fent s'hi trova avint: «En Espanya además del castellano, llengua oficial, se hablan los dialectos vasco, catalán, gallego, etc.» llibres que són producte de *savis* qu'ignoren lo que vol dir dialecte. I sinó vegin com s'expliquen:

Un dia em deia un d'aqueixos eruditos qu'el català era dialecte, primer perquè no es llengua oficial, es a dir que barrejava la política am la ciència filològica, passant per alt, que dit senyor no sabia qu'el català avia sigut llengua oficial en altres temps;—aquesta teoria és de lo més contradictòri;—perquè aixis trovem qu'el francès, per exemple, és llengua a dins de França, però que dins d'Alemanya (en la Lorena) és dialecte—que l'irlandès i l'bretó (adobs de la família céltica) són pels aconteixements polítics, l'hu dialecte del ingès, (que pertany a la família germanica), l'altra al francés (novollatina), lo meteix qu'el català del Rosselló és avui un dialecte francés, i la meteixa pèla avans del tractat dels Pirineus ho deuria esser espanyol, i també segons aquesta teoria, lo castellà passaria a esser un dialectucho del xino al die qu'els xinos conquerissin l'Espanya i hi imposessin la llengua oficial—ment.

Segon.—Lo català és dialecte perquè es deriva del castellà, i no te ni academia ni gramatiques (sic).—Qu'el català es d'riba del castellà és d'ella mes gratuit i infonamentat,—perquè si es dèriva, quines són les lleis de derivació? jo no les sé veure, mentres que coneig les lleis qu'hant regit al derivarse del llatí, i qu'el nostre vocabulari es deriva del seu, vagin comparant: gós de (perro) taula de (mesa) cadira de (silla) etzetera, etc., etc. i com se pot derivar lo català del castellà,—si primé es parla aquella llengua, qu'és la mes vella de les novollatinas, i això fa qu'el català se l'anomeni la germana gran de la branca llatina,—i els feits ho demostren ben bé;—nosaltros trovem lo català escrit al segle IX com són «L'epitafio del comte Barnata», i l'*Jutament de Carles lo Calvo*, etc. (1) mentre que el castellà no es trova fins mes tard i encara les primeres

La que paga més contribució de la província ÚNICA FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT

ses i localitats, aquestes modificacions poden esser lleugerament fonètiques, i'ls giros i canvis sintàctics ó be en un cert vocabulari local, etc. així són dialecte l'andalus, l'aragones, lo bable—del castellà,—lo napolità del italià,—lo valencià del català,—lo doric, l'eolec,—del grec,—etc. quins caracters i lleis de derivació, podríem senyalar,—però quand aquestes variacions afecten essencialment a totes les parts de la gramàtica i quand el vocabulari és diferent a les orees és llengua,—totes les llengües hant comensat essent variacions dialectals,—modificant sons i corrompent paraules, cambiant el sentit de molts admeten, altres elements de diferent origen s'ha arribat á fer una llengua per això es dia qu'els dialectes d'avuy, serànt demà llengües si continuen desenvoluntant-se.—Es difícil coneixre l'ús de dialecte á llengua, com no se sap allà ont acaba la justicia i comença la misericòrdia si pero quand la llengua estàben desenvoluntada, si en èsses que tenim la qüestió és fora de dutes, q' sbidebenq

En primer llog ja hem vist qu'el català dos anys diré, que no sols és la mes antiga, sinó la mes llatina, dedes novollatines,—es la qu'ha conservat millor les arrels llatines am mes pures, mentres que el castellà les corrump sovint. Té lleis de derivació fixades i que compleix sempre, tenint lo català la bellasa i armonia de la mare lo llatí. (1) - té una fonètica, per complir difereint a la castellana, avent hi sons qu'ells no podena fer, - i que figuren en llatí, i totes les demés novollatinas, perquè la castellana es la menos llatina. - i té sons lletjós com (de ja i za) que li venen del alarbo del flamand - i que cap mes llengua d'aquesta família els té. - la morfologia es molt different no mes cal fullejar qualsevol tractat, per a convence n, i la sintaxis i l'ortografia, tambe tenen caracter propi. ademés tenim un vocabulari existent molt different, tenint-hi elements céltics, gregis, àlarbs (etc.) (2) i després de les 3 branques en que es divideix en les novollatinas forma part d'una different, és a saber: es la 1.ª (frances, provençal - català - waló - lladí) i dialectes del Piamont) - 2.ª, Gallego, Portugues Castellà italià i llurs dialectes i tercer lo rumà. — En quant a autoritats que regoneixen al català la categoria de llengua, sem podrien fer una llista però per no feu llog no mes diré als Eruditos que la Real Academia de la Lengua Espanola, en el proleg de sa gramatica - diu qu'en Espanya a més del castellà es parlen altres llengües com lo català que n'és literaria.

I per acabar també vull citar lo testimoni del anti-catalanista Moguel qu'en plena càtedra ha dit, qu'el català és llengua, si bé literariament quasi llengua. * Creg que ja n'hi ha prou, més sen podrà dir.—Pero si he demostrat qu'el català és llengua, també existeix un català qu'és dialecte, és lo que parla la gent cursi, barrejantlo am mil paraules ó formes qu'el fant un patòn del espanyol,—i millor dit lo dialecte català és la llengua que parlen molts catalans al volquer parlar en castellà; dialecte que te la seva fonètica i corrupcions; els seus caracters i formes propies—això si que es un veritable dialecte,—però mentres Catalunya tingui fills que l'estimin, i hi hagi catalans que aimin llur parla—i no la vulguin cambiar per una altra ben lletja i estranya—que això no passarà mai—Catalunya enraonarem una llengua, i ben llengua.

MIGUEL VENTURA

I deixant tot això a una banda tractarem la cosa baix l'aspecte científic, de primer veiem lo que vol dir la paraula dialecte: dialecte ve de dos mots grecs—de la proposició (dia = a través.) i del verb LEGO (dir, llegir, enraonar) es a dir qu'etimologicament vol dir a través del lenguaje, i (dins del terren filològic qu'és són se deuen tractar aquestes qüestions) lo difairem dient que l'formen aquelles modificacions i variantes qu'una mateixa llengua té segons les clas-

(1) Végeu Revista de Catalunya—nº IV, article de Brunet i Bellet.—i Paris i Ramona. Literatura catalana—segle IX.

(2) Paris i Ramona—Literatu. Catalan planes 26-45.

ARTS Y LLETRES

Justicia pura

Guia pel magre gos, camina el cego
ab el bastó picant.
y el gos ab son instint incomprendible
y ab noble paciencia 'l va guiant.

Ab un lladruch l' avisa si hi ha acera,
y el cego això ho comprent
estirant el cordill dos ó tres voltas
l'avisa el gos, si un carro ve, al moment.

Confiat ab l' animal, camina l' home
per plassas y carrers
dels tranzeunts recull bastants elogis
pel gos que porta, pero pochs diners.

Un cop que no ha sentit com l' avisava
el gos, el cego cau,
y topant al cantell de l' ampla acera
al mitj del front se fa per péga un blau.

Irritat, aixecantse, dues voltas
ab el bastó ha donat,
grinyola el gos, y mitj obert el crani
cau mort, als peus del cego enfutismat.

*Això mateix que l' cego, quan foblada
av estesquela humanitat se sent, se mira,
al seu sense mirar a qui toca, descarrega
la vara de la llei, inconscientment.*

MÀNEL MARINEL-LO.

Las representacions de Bayreuth
Entre les aplausos y aclamacions dels devots pelegrins del drama líric, ha scaygut lo teló després de la primera jornada del programa wagnerià. La *Gaceta Musical de Stuttgart* refereix en síntesis la impresió produhida per la campanya d' aquest any.

Ab èxit brillant, diu, ha acabat la primera sèrie de las representacions de las obras de Wagner, «L' anell dels Nibelungs» y «Parsifal». Los directors de las festas musicals tingueren lo bon criteri de donar oido a variós reparos fundats de la critica seria respecte a la temporada musical del any anterior, y han procedit impulsats tots per l' ènvol de fer cuant los hi fos dable per la major perfecció de las representacions del istiu actual.

La elecció dels cantants ha resultat felís casi per complir; la preparació anterior als ensaigs mateixos, ha sigut excellent y l' espectador ha pogut demostrar sens reserves entusiasmante per lo cant d' aquestas festivitats del art.

La disposició escénica ha ofert millorades d' importància en variis aspectes; així, las fillas del Rhin, subiectas a un mecanisme ingeniosament ideat, suraven las onas ab una naturalitat no igualada en cap altre teatre. Los efectes de la llum estaven molt ben disposats, y encara que algun espectador exigent hagi trobat percos en l' «arcò iris» del «Anell dels Nibelungs», y hagi censurat el que los deus no caminaren sobre ell, son aquells reparos de poca importància, devant la impresió imponent del conjunt.

Dirigí d' un modo correcte la primera representació de «Parsifal» Anton Seidl, qui en son temps havia rebut advertencias e instruccions del mateix Wagner respecte al estil que ha d' observarse en la representació escénica de sos dramas musicals.

Dirigí la segona Mottl, que contrastant ab son anterior lentitud, adoptà moviments de temps mes vius.

Hans Richter dirigí «L' Anell dels Nibelungs», com sempre, d' una manera magistral. D' algunes imperfeccions d' emissió en la fusta y l' metall no pot fer-s'li responsables, tant mes cuant que la labor de l' orquestra, considerada en conjunt, fou notablessima.

Sapigut es que una de las coses disposades per Wagner fou de la que 'ls intérpretes de sus obras no havían de presentarse en escena a rebre los aplausos del auditori, doncs en tal cas la impresió artística corris grave perill d' alterarse. Fou aquesta una disposició molt acertada. Lo públich sols demostrá son entusiasme ab ruidosas demostracions després d' acabada cada una de las representacions.

Lo teatre estava plé per complir; la meitat del públich se comporia d' inglesos americans y francesos, quins ab especial veneració escoltavan los dramas musicals. L' altre meitat dels espectadors era alemanya. Altre disposició acertada es la de que las funcions comencin á mitja tarda.

La direcció artística ha descubert aquest any alguns elements vocals nous, que avuy fan art de gran estil y que prometen terho encara mellor en endavant.

Produí notable impresió en la «Valkiria», en lo paper de Wotan, Van Rooy, per la brillantés de sa veu y per sa figura en la escena; faltan encara pera la perfecció de son talent d' actor alguns tochs. Quelcom inferior a ell se mostrá la Valkiria, senyora Guibranson; sos ademans y moviments no estan lliures de cert amanarement. La senyora Brema, notable en alt grau, interpretant la part de Koadry en «Parsifal», y de Fricka en «L' Anell dels Nibelungs», donà á coneixer notables adelantos. No menos sobresortí Grüning en «Siegfried», ha quedat contractat pera l' any pròxim en lo Teatro Real de Berlín. Veu, presencia y talent escénich se uneixen á ell pera formar un armónich conjunt. Ab lo millor estil representaren Friedrichs y Brener los papers de Alberico y Mome, y com actors cantants produhiren gran impresió Vad-Dik («Parsifal»), Carles Perron («Amfortas»), Grangg («Gurnemanz») y Plank («Klingsor»).

La gran obesitat d' aquest últim no disminueix sa gran habilitat escénica, pero no es res favorable al efecte. Lo baix Frenten de Düsseldorf sortí ayros en lo difícil paper de Tiruel. Entre los cantants son ademés dignes d' elogi Milde, Greci, Burgetaller, Buckoth, Elmlad, Wachter y Vogi; l' últim feu una encarnació magistral de Loge.

Al devant de las Filles del Rhin descollá Josefina d' Artuer, a las que secundaren dignament los senyors Hiesser y Geller. La senyoreta Weed posseheix una hermosa veu, pero com actriu no ostenta la correcció necessaria. En la part ingrata d' Erda produí una impresió inesperada la genial artista senyora Heink. La senyora Sucher, notable com actriu, nos mostrá á la mateixa altura com á cantant.

Unich en son gènero fou lo cant concertat de las vuit Walkirias (Artner, Materna, Weed, Schumann, Heink, Hieser, Plaichinger, Altona Geller); unidas sas hermosas veus, lo conjunt era d' un encant especiaissim.

Los elogis del públich després d' aquesta primera sèrie de las festas musicals, foren entusiastas y únàmimes. Eu cambi, los judicis sobre l' hospedatje y cuya dà dels dispesers que han acudit a Bayreuth han sigut molt poch favorables.

CRÒNICA REGIONAL

OBSE RVA CIONS METEOROLÒGICAS
del dia 27 d' Agost de 1897

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

HORAS d'obser-vació	BARÓMETRE aneroide	GRAU d' hu-mitat	PLUJA en 24 horas	AYGUA evap. en 24 h.	ESTAT del cel	OBSER par-ticular
9 m. 3 t.	756 754	99 87	'	4.9	Ras	

HORAS d'obser-vació	TEMPERATURAS			VENTS	NUVOLS	
	Maxima	Minim.	Term. tipo			
9 m. 3 t.	Sol... 42 Sombra 33	42 29	24 29	S.	Jun Nin	0.6

Sessió del Ajuntament

Presidida per lo M. I. Sr. Alcalde D. Francesch Piqué y ab assistència dels regidors senyors Briansó, Navás, Verges, Jordana, Romero, Bartulí, Nougués, Güell y Pallejà, tingé lloc ahir á un quart de vuit del vespre la de segona convocatoria.

Quedá aprobada l' acta de la anterior.

S' acordá concedir 15 dies de llicència al Secretari del Ajuntament Sr. Montagut conforme solicitava.

Se donà lectura d' una sollicitud del kansalader don Francisco Casanova, demanant que quedí sens efecte lo nombrament de «matarifes» fets en la anterior sessió y que 's nombrin conforme prevé la llei.

Lo senyor Alcalde preguntá si passava á la secció.

Lo Sr. Nougués s' oposá á que hi passés, ja que en la sollicitud no 's demanava res mes que 's cumplís la llei.

Lo Sr. Vergés trobá bé que 'l nombrament se fassí en forma legal, pero no á que 's deixin cessants per a les anteriorment nombrats, fins que hi hagi los que han de substituirlos.

Lo Sr. Navás demaná que passi á la secció la sollicitud á lo que s' hi adhereix lo Sr. Pallejà.

Passada á votació la proposició del Sr. Nougués quedá rebutjada per 5 vots contra 4.

Passá á la secció de consums una sollicitud del fiel de 2.ª classe de Consums pregant la seva reposició.

Quedá aprobat un dictamen de la secció d' Almo-

tecnia proposant treure á subasta lo servei del pes públich baix lo plech de condicions que també se 'n donà lectura.

Això mateix s' aprobá un dictamen de la secció de Foment emés á la sollicitud de D. Joseph Ornosa Murgadas.

S' aprobaron variis expedients d' altres tants minyons concurrents al exèrcit demandant que 's cerqui lo paradero de sos respectius pares.

S' acordà, en virtut del dictamen de la secció de Consums proposant substituir la llum de petroli que 's gasta als fielats, per lo gás, perque resultarà mes barato, segons datos que la secció adquireixi.

S' acordá igualment posar algunos fielats en variis punts de la població per ahont se pot fer lo matute.

S' aprobaron variis comptes de particulars y acabà 'l despaig ordinari.

Y després de variis assumptos s' aixecá la sessió.

Per demà á la nit, la societat humorística «La Palma» prepara una reunio familiar en la qual se celebrarà un lluit ball amenit pels acorts de diferents instruments.

Serán molts los socis que hi assistirán ansiosos de passar una vetllada distreta entre 'ls amics y las amades.

En la sessió celebrada ahir per l' Excm. Ajuntament y á proposta del regidor Sr. Navás, s' acordà que 'ls carros dels pobles veïns que porten grà no poguin, al entrar, res de consums.

Aquest bon acort farà sens dupte que nostre mercat de grans tornarà á ser lo animat d' avans.

Es segur que s' invitára al sabi geologir lo canonje Almeda, pera que practiqui en nostre camp y l' d' algun poble veïn pera investigar si en lo subsol hi ha cap vena d' aigua que valgui la pena de ser explorable.

Lo senyor Briansó, això ho proposá en la sessió y l' Ajuntament ho acordá.

Lo recaudat en lo dia d' ahir en la Administració de Consums per diferents espècies, puja la cantitat de pessetas 913'56.

Dintre pochs dies una poderosa escuadra anglesa visitarà lo port de la veïna capital. Ab motiu de les qual creyém serán moltes las personas de nostra ciutat que 's traslladaran a Tarragona.

Lo programa del concert que tindrà lloc demà diumenge en los jardins del Centro de Lectura y que tingué que suspendre's à causa de la pluja lo diumenge anterior, serà 'l següent:

Primera part

«La bella Galatea» (Suppé), per lo quinteto.

«La anyoransa» (Valera Silvari), per l' Orfeó.

«Fantasia sobre motius de la Africana», (Meyerbeer), per lo quinteto.

«Serenata de Hiller», per lo quinteto.

Segona part

«La Mitjidiada» (Goula), per l' Orfeó.

«Cavalleria rusticana» (intermezzo), de Mascagni, per lo quinteto.

«Invocación á Euterpe» (Clavé), per l' Orfeó acem-panyat al piano per D. Estanislao Mateu (fill).

«Luna de miel» (Wateuffel) per lo quinteto.

Lo quinteto lo componen los professors senyors Planàs, Cogul, Guinart, Codina y Camprubí.

Donada la varietat del programa no dubtem resul-tará brillantissima la festa.

Llegim en *La Renaixensa*:

«La Publicidad se dol de que al enterramiento de tres pobres soldados de Filipinas que murieron en un dia en lo sanatori de la Creu Roja no hi assistissin tots aquells que ab músicas y baladrejant los escompanyaren al barco.

També 'ns ne dolém nosaltres de que 'ls portessin á enterrar poch menos que com á...

Pero no 'ns estranya. Aquells que mesos enrera anaven Rambla avall el demà perque no tenian res que fer, tenien altra ocupació al caure la tarda. Qui mes qui menos estava fent rodar las fitxes del domino ó esperava frisos que sortissin los diaris de la nit per veure si l' Azcárraga ordenava una nova lleva ó feya una altra embarcada de minyons ab bandera y música.

Son això los patriotas. Ja ho sabíam lo dia que varem neixer».

Dimecres á la tarda va tenir lloc á Sitges l' acte de senyalar lo lloc que deu ocupar la estatua aixecada á Domenico Theotocópuli, *El Greco*. Lo capitol muni-

cipal, las autoritats de la vila, la comissió del monument, un grup d'artistes i una gran gentada, se van congregar en l'extrem del passeig de la Ribera, ahont s'aixecava una senzilla tribuna, sobriament adornada amb la bandera de la societat «Catalunya Nova» i la del «Cau Ferrat».

Santiago Rusiñol va llegir un discurs, fixant la importància que revesteix l'acte, essent interromput diferents vegades per les mostras d'aprovació del públic. Després Dr Nicolau Salmerón va dirigir la paraula al concurs, enaltint la importància que l'art, l'art modern, inspirant-se en l'antich, té per la vida dels pobles, essent també aplaudit, especialment al cridar la atenció envers la personalitat d'en Rusiñol qui, amb la seva energia, ha fet possible un monument fill de tan bell ideal. Pera l'any vinent s'assegura podrà inaugurar-se la estatua deguda al escultor Reynés.

Dilluns al vespre a Barcelona, després d'haver del tren correu de València els viatgers, un mosso al rego neixer los vagons trobà a sota d'un banch un bullo que contenia una criatura de naixensa. Del fet ne donà coneixement a sos superiors, quins feren regoneixèr al infant per un metge. Aquest manifestà que feya pocas horas que havia nascut i que no presentava cap lesió. Se'n donà part al jutjat, i la criatura ingressà en la Casa de Maternitat y Exposits.

SECCIO OFICIAL

Institut de 2.ª ensenyansa de Reus

Conforme a lo previngut en las disposicions vigents quedará oberta la matrícula pera'l curs académich de 1897 a 1898, en la Secretaria d'aquest Institut desde'l 15 al 30 del vinent mes de Setembre de 9 a 12 del matí.

Lo periòdo de matrícula extraordinari comprenderà desde'l 1 al 31 d'Octubre devant los alumnos satisfacer dobles drets que l'senyalats pera la ordinaria.

Los alumnos satisfarán yoyt pessetas per cada assignatura y segons lo disposat en la regla 14 de la R. O. de 25 de Juny últim atonarán lo recàrrec transitori de guerra a raho del 10 per 100 sobre l'import total de la matrícula de cada alumno per medi de tímbris de dit impost.

Satisfarán ademés per cada inscripció 250 pessetas en substitució dels drets d'examen y un timbre móbil de deu céntims pera cada assignatura y papeleta d'inscripció.

Los alumnos majors de 14 anys presentarán al temps d'inscriures sa cédula personal y ls que ingresin per primera vegada presentarán sa partida de naixement.

Los exámens extraordinaris y d'ingrés s'anunciarán ab la deguia anticipació en la taula d'edictes del establecimiento.

Lo que d'ordre del M. I. Sr. Director se fa públich pera coneixement dels interessats.

Reus 15 d'Agost de 1897.—Lo Secretari, Lluís de Olavarrieta.

Centro de Lectura

Lo dia primer de Setembre prop vinent quedará oberta la matrícula pera'l curs de 1897-98, de las classes d'Instrucción primaria, elemental y superior, dibuix d'adorno, de figura y lineal aplicat a las arts, pintura y escultura.

Los señors socios que desitjin concorrer a cualesvol de ditas classes, podrán inscriures en la Secretaria d'aquesta societat, fins lo dia 30 del nombrat mes.

Lo que s'fa públich pera coneixement dels señors socios.

Reus 26 d'Agost de 1897.—Lo Secretari de torn, B. Domenech.

Registre civil

del dia 26 d'Agost de 1897

Naixements

Josaph Roig Prats, de Joseph y Dolores.

Defuncions

Anton Vallés Guinart, 15 dias Primer Octubre 11.

Matrimonis

Cap.

SECCIO RELIGIOSA

Sant d'agust.—Sant Agustí.

CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de Sant Francesc

A dos cuarts de vuit del matí del diumenge se celebrarà la Comunió general, y a dos cuarts de 5 de la tarda se cantarà lo trisagi marià, seguireà lo sermó a càrrec d'un Rat. P. Missioner del Inmaculat Cor de Maria y s'acabará ab los actes del Triduo.

Sant de demà.—Sant Joan.

SECCIO COMERCIAL

Moviment del port de Tarragona

BARCOS A LA CARGA

Dissapte 28

Pera Liverpool v. «Soto», consignataris Srs. MacAndrews y C.^a

Pera Liverpool v. «Tintoré», son agent D. Modest Fenech.

Pera Génova v. «Unione», que despatxan los senyors Casaseca y Terré.

Per Bordeus, Oporto, Helsingfors, Abo, Hangó, Borga, Lovisa, Kotha, Viborg, Fredriksham, Nistad, Raumó, Björneborg, Kristinestad, Vasa, Jakobstad, Gamla, Karleby, Uleaborg, San Petersburg y Reval, y pera Moskow, Warschau y Nischni Nowgorod, á flete corrido via San Petersburg, sortirà d'aquest port del 7 al 8 de Setembre pròxim lo vapor rus «Ariadne» que despatxan los senyors Boada germans.

Pera Génova y Liorna, sortirà lo 31 del actual lo vapor «Sagunto», que despatxa don Anton Más y March.

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d'ahir:

Interior	64'60	Filipinas
Exterior	80'85	Aduanas
Amortisable	79'12	Cubas 1886
		96'62
Fransas		Cubas 1890
		78'
Norts	21'30	Obs. 6 0'0 Fransa 93'
Exterior París	62'21	Ohs. 3 0'0 » 50'75
Paris	30'90	Londres 32'95

Se reben ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y París.

Descompte de cupons, compra y venda al comptat y per compte agé de tota classe de valors, compra de monedes y bitllets de tots los païssos.

BOLETA DE REUS

Cotisacions realisades en lo dia d'ahir à Barcelona facilitades per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Interior	64'69	Fransas
Exterior	80'15	Cubas vellas
Colonial	90'	Cubas noves
Norts	21'30	Aduanas
Obligacions Alimurci	80'	Obligs. 3 0'0 Fransas

Filipinas 93'51

PARIS	62'68	Norts
Exterior		96'62
GIROS		79'93
Paris	30'90	Londres 39'95

Cambis corrents en lo dia d'ahir en aquesta plassa facilitats peros co.

rredors de comers D. Joan Vallés, D. Joan Llauderó Prats y D. Joan Vallduví.

Londres 90 dfl. 00'00 diner 8 dfl. 00'00

Paris 8 dfl. 00'00 Marsella 00'00

VALORS LOCALS DINER PAPER. OPPE.

ACCIONS 010 010 010

Gas Reusense 850 0 0

Industrial Harinera 600 0 0

Banch de Reus 500 0 0

Manufacturera de Algodon 100 0 0

C. Reusense de Tranyias, privilegiadas al 5 per cent. 415 0 0

TELEGRAMAS

Madrid 27.
La Lliga Procubana composta de yankees notables ha suspés los travalls que venia fent en favor dels insurrectes obeint ordres de Mackinley.

—Lo consell de ministres ha acordat reiterar sa confiança al general Weyler, lo cambi d'impressions sobre la cuestió política y revisió de varis expedients.

—Comunican de Londres que s'agrava la situació de la India anglesa. Las tropas inglesas han evacuat la ciutat y fort de Alimurci, en la que han entrat los rebels. Part de la guarnició ha desertat, passantse a la insurrecció. Los rebels dominan lo pas de Kivari y amenassan la ciutat de Kessawa y'l vall de Kursan, tenint en moviment dos columnas inglesas què 'ls persegueixen.

—Comunican de San Ramon, població situada en los voltants de la frontera francesa, que a consecuència d'haver vist que la premsa s'occupava de la projectada reunió carlista que devia efectuar-se en aquella ciutat, coincidint ab la inauguració d'un convent, s'ha desistit de celebrarla. També han desistit d'aner a la festa gran número de prelats que s'proposavan ferho, y sols hi concurrerà lo bisbe de Solsona.

En la citada població lo diumenge últim, desde'l púlpit, lo prior de la comunitat allí establecta parlà de la premsa, atacantla, censurantla y excomulgantla, lo mateix que a tots los del poble que la llegíssin. L'orador sagrat accentuà sa indignació y esgrimà ab més forsa sa apostòlica ira especialisant contra la premsa de Barcelona, que la calificà d'impia.

—La Regent ha enviat lo pésam al Ministre del Uruguay.

—Lo govern del Canadá concedirà a Espanya la tarifa arancelaria privilegiada.

—Lo Príncep Napoleó ha rebutjat la creu de la Legió d'Honor.

—Lo metje cubà Sr. Palma hâ dit que en la Península s'dona importància exagerada als desplaigs en que s'dona compte de presentaments d'insurrectes. En opinió del metje, tals presentacions no restan forsas a la insurrecció.

Ha afirmat que sa professió l'ha fet assistir a famílies menesterosas, lo que li ha permés convéncers que la majoria dels que s'presentan a indult estan ferits ó malats, després de restablers tornan a la insurrecció, fugint de la miseria que regna en los poblets.

—Lo general Azcárraga ha dividit son temps. Las tardes en la Presidència y las nits en Guerra.

—«El Tiempo» diu que la redempció per dos pesos de las prestacions vehinals, concedida als filipins, causarà la ruina d'aquell Arxipièlag.

—A la embocadura del Estret de Gibraltar han topat dos barcos inglesos, un que sortia pera'l Japó y altre que anava a Gibraltar. Los dos han sortit ab avaries d'importancia.

—Ahir s'assegurava que'l Sr. Fabié dimitiria la presidència del Consell d'Estat. Pero are no hi ha tal dimissió. L'aplastament de la mateixa es per consell d'un elevat personatje.

—Comunican de San Petersburg que un marinier francés que regressava al «Pothuau», caygué a l'agua, sense que s'hagi lograt trobar lo cadavre.

ANUNCIS PARTICULARS

TRASLADO

La pasteleria y Confiteria

LA CONFIANZA

C. XIPELLI

S'ha trasladat desde la casa que ocupava en la plassa de Prim cantonada al Arrabal de Santa Anna, a la mateixa plassa de Prim número 7, a causa de las continuas exigencias del amo de la casa en que estava instalada.

En lo nou local, se proposa continuar servint a los paquians y al públich en general ab l'esmero que te acreditada la casa «LA CONFIANZA».

REUS.—Plasa de Prim, 7.—REUS.

Ferrocarril econòmic de Reus a Salou

Servei de trens de viatgers que regirà desde'l dia 1 de Juliol de 1897.

SORTIDAS DE REUS

SORTIDAS DE SALOU

MATÍ

Tren núm. 12 á las 4'10 Tren núm. 1 á las 4'56

» 16 » 6'44 » 13 » 7'32

» 18 » 7'30 » 17 » 8'17

» 20 » 8'15 » 19 » 10'02

» 2 » 9'06 » 21 » 10'46

» 24 » 10'43

TARDE

Tren núm.

GUIA DEL PASSATJER

SERVEI DE TRENS

SORTIDAS

De Reus á Barcelona

5'04 m. correo (per Villanova y Vilafranca) 1^a, 2^a y
tercera.

8'56 m. exprés, primera y segunda dimarts, dijous y dissabtes, (per Vilanova).
12'44 t. mercancías, segona y tercera.

15'57 t. correo (per Vilanova).

De Barcelona á Reus

5'25 m. (per Vilafranca).
9'46 m. (per Vilanova). El dia sup el correos directos són
15'8 t. per id. que s'espera a l'up al dia siguiente si
7'39 t. exprés (dimarts, dijous y dissabtes, puntuació
segons el dia).

De Reus á Mora

9'33 m.—1'04 t.—3'10 t.—7'19 y 9'57 mit. de rebida
segons el dia.

De Mora á Reus

4'21 m.—8'00 m.—12'05 t.—6'04 t.—7'36 n. mit. de rebida
segons el dia.

De Reus á Tarragona

8'30 m.—9'47 m.—2'2 t.—7'04 t. id. d'envia segons el dia.

De Tarragona á Reus

7'30 m.—12'25 t.—4'30 t.—8'20 n. mit. de rebida
segons el dia.

Als propietaris reusenses

Y AL PÚBLIC EN GENERAL

Quan una ciutat com Reus atravessa una crisi produïda per la falta de treball entenen els firmants que tots en general i cada qual en particular tenen la obligació de posar de sa part tots los meus de que pugui disposar per conjurarla. Los firmants donch, empessarà tots, y he ab redunita esforça d'acció y pràcticas en la edificació d'edificis, pera conjurar en lo que es fé, á son alcans la crisi, perquè atravessan tots los oficis que interuen en la edificació y reparació d'edificis, no han titubejat ni un moment en presentar als senyors veïns de Reus les següents garanties à fi de que en sa vista se decideixen aquells a edificar ó reparar los edificis que tinguin à be.

En las obres a jornal lo que dels quatre dels firmants que estiguin encarregat de la direcció de las mateixas, després de dirigir los treballs cumplirà son jornal d'oficial mestre de casas, no cobrant per las dos coses más que l'jornal de 17 rals.

Aceptarà sens cap reparo los oficiais que tindran lo propietari y en cas de que ell los tinga d'aprontar, presentarà bons oficials mestre de casas, no cobrant mes que l'jornal del oficial ó sian 16 rals renunciant á favor del amo de la obra lo ral que per cada oficial venian finsara percibint los empreraris en concepte de dret de ferramentas.

Compraran los materials ahont lo propietari los hi indiqui que pera la construcció se necessitin y en una paraula estarán á las ordres del propietari, que es lo qui paga en totes las obres á jornal.

En las obres que s'efectuin à preu fet los firmants garantisan desde ara la soliditat de la construcció y la bondat dels materials que emplearan en la mateixa y presentarán al públic Reusense la seguent tarifa de preus de las unitats d'obra pera que aquest vegi la verdadera rebaixa en los citats preus de construcció y s'déicideixin á edificar en son profit y conjuració de la crisi per la que atravessee la ciutat de Reus.

En las obres á preu fet los suscrits s'encarregarán, si així ho desitja lo propietari, de tot lo concernent á la edificació, cerrelerfa, fusteria y demés articles fins deixar la obra á punt de ser habitada, ó com vulgarment se diu, á entrega de claus.

Los preus á preu fet son com segueix

MÈTRS CUADRATS

	Ptas. Cts.
Mur de pedra de 45 centímetres d'espessor en barreja á	6 15
id. de id. de id. en argamassa á	4 60
id. de id. de rajolas de 30 centímetres en barreja á	6 08
id. de id. de id. de id. en argamassa á	5 25
id. de id. de id. de 15 id. en barreja á	3 02
id. de id. de id. de id. en argamassa á	2 62
Envá doblat.	1 38
id. de pandere en rajolas de 1/4 á	1 05
id. de id. en id. Comú.	0 70
Solera de tres gruixos en barreja á	3 50
Terrat d' Empressari.	2 83
Bovedillas dobladas aplanadas y enrajolat ordinari á	2 67
Esgraons de 4 palmos 00, 80 centímetres sens escalonera.	1 84
Teixo de Canyals llis (sense fusta) materials y mà d'obra.	1 14
Lluis de Solera en argamassa.	0 50
id. de id. en barreja en obra.	0 31
id. de id. en argamassa en obra	0 50
id. de id. en murs de pedra.	0 35
id. de guix en Bovedillas.	0 20
id. de id. en Envá pandere.	1 75
Colocació i materials del Mosaïch de València.	1 25
id. de id. encrostat al foix.	0 85
id. de id. Baldosas del Hospital.	0 75
id. de id. Artificial.	0 75

NOTA.—Aquests preus se comprenen sols en edificacions de nova planta y dintre la localitat.

ALTRA.—En las reparaciones hi haurà molt poca alteració en los preus segons los metres de cabuda y posició.

ALTRA.—Cornisas, comunas, cuynas, colocació de pedra picada, motllures a preus molt redunits.

Los firmants: Joseph Magriña, primer del Roser, núm. 13—Joan Rodriguez, carrer Sant Francesc, núm. 48.—Francisco Serra, Arrabal baix de Jesús, número 49.—Jaume Notell, carrer Sant Celestino, número 32.

Observeu que els preus són en pesetas i centaus. Els rals són en pesetas i centaus.

LO SOMATENT

AGRAU AL ABOGAT

De Reus á Lleida

8'40 m.—5'23 t.

De Lleida á Reus

5'50 m.—3'50 t.

De Reus á Vimbodí

1'28 t. cotxes de 2.ª y 3.^a

De Vimbodí á Reus

9'53 m. cotxes de 2.ª y 3.^a

De Tarragona á Valencia

9'30 m. y 11'30 n.

De Valencia á Taragona

11' m. y 6'30 t.

ARRIBADAS

De Tarragona, 8'30 m.

De Reus, 11'30 m.

De Barcelona á Madrid

11'30 m. y 11'30 n.

NOTA: Los correos pera Filipinas sortirán de Barcelona lo 7 y 21 de Novembre y 15 y 19 de Desembre del corrent any. Los de Cuba surten d'aquesta Administració lo 7, 17 y 27 de cada mes, correo ordinari.

De Barcelona (per Tarragona)

8'30 m.

De id. directe

10'30 t.

De id. id.

1'30 t.

De id. ab la correspondencia extranjera

(per Picamoixons y descendente de Lleida) 7'30 t.

De Madrid y Zaragoza

2'30 n.

De Lleida y Huesca

7'30 n.

NOTA: Los correos pera Filipinas sortirán de Barcelona lo 7 y 21 de Novembre y 15 y 19 de Desembre del corrent any. Los de Cuba surten d'aquesta Administració lo 7, 17 y 27 de cada mes, correo ordinari.

Altra.—Deu tenirse present que tots los vapors que conduheixen tropas de refors á Cuba, portant també correo.

SORTIDAS

Pera Barcelona á las 5'00 m.

Pera id. á las 2'00 t.

Pera Tarragona, Valencia y Murcia per S. Vicens 5 m

Pera id. id. (per idem) á las 2'00 t.

Pera Tarragona, directe á las 7'00 n.

Pera Lleida, Huesca, Manresa, Sabadell, Tarrasa y

sas líneas á las 8'00 m.

Pera Madrid, Saragossa, Teruel, províncies vascongades, Castilla, Galicia, Andalucía y Extremadura á las 1'00 t.

Los pobles servits per peatons á las 9'00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que s'deposita en los bussons després de la sortida del correo de Madrid, se li dóna sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que s'deposita en los bussons després de la sortida del correo de Madrid, se li dóna sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que s'deposita en los bussons després de la sortida del correo de Madrid, se li dóna sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que s'deposita en los bussons després de la sortida del correo de Madrid, se li dóna sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que s'deposita en los bussons després de la sortida del correo de Madrid, se li dóna sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que s'deposita en los bussons després de la sortida del correo de Madrid, se li dóna sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que s'deposita en los bussons després de la sortida del correo de Madrid, se li dóna sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que s'deposita en los bussons després de la sortida del correo de Madrid, se li dóna sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que s'deposita en los bussons després de la sortida del correo de Madrid, se li dóna sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que s'deposita en los bussons després de la sortida del correo de Madrid, se li dóna sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que s'deposita en los bussons després de la sortida del correo de Madrid, se li dóna sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que s'deposita en los bussons després de la sortida del correo de Madrid, se li dóna sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que s'deposita en los bussons després de la sortida del correo de Madrid, se li dóna sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que s'deposita en los bussons després de la sortida del correo de Madrid, se li dóna sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que s'deposita en los bussons després de la sortida del correo de Madrid, se li dóna sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que s'deposita en los bussons després de la sortida del correo de Madrid, se li dóna sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que s'deposita en los bussons després de la sortida del correo de Madrid, se li dóna sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que s'deposita en los bussons després de la sortida del correo de Madrid, se li dóna sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que s'deposita en los bussons després de la sortida del correo de Madrid, se li dóna sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que s'deposita en los bussons després de la sortida del correo de Madrid, se li dóna sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

Las verdaderas aguas minerales

—DE—

VICHY

del Estat francés son los manantiales

VICHY-HOPITAL (estómach)

VICHY-GRANDE-GRILLE (fetje)

VICHY-CELESTINS (vías urinarias)